

کلیسای گئورگ مقدس در بوشهر

کلیسای گئورگ مقدس مربوط به دوره قاجار است و در بوشهر، محله شنبیدی واقع شده و این اثر در تاریخ ۷ مهر ۱۳۸۱ با شماره ثبت ۶۵۱۴ به‌عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

تاریخ کلیسای گئورگ

کلیسای گئورگ مقدس در سال ۱۲۳۵ خورشیدی (۱۸۱۹ میلادی) به‌وسیله خانواده «آوادیان»، از ارمنی‌های سرشناس ساکن بوشهر و با کمک انگلیسی‌های ساکن بوشهر ساخته شد.

این کلیسا از زمان تأسیس تا سال ۱۹۴۸ میلادی فعال بود تا آنکه به دنبال فوت «ملکومیان» از ارمنی‌های سرشناس ساکن بوشهر، تمام اموال و اشیای کلیسا به کلیسای وانک اصفهان منتقل گردید. در سال ۱۹۷۴ میلادی و به دنبال استقرار چند خانواده ارمنی دیگر در بوشهر هیئت ارمنی، کلیسا را تعمیر و با فرستادن اشیای مورد نیاز مجدداً فعال کرد؛ ولی با گذشت چند سال باز هم فعالیت کلیسا متوقف گردید.

معماری کلیسای گئورگ

کلیسا در زمینی مستطیل شکل واقع شده و ساختمان اصلی آن پلاتی شبیه به یک چلیپا دارد. در دو طرف بنای کلیسا حیاط‌هایی قرار دارند که برای دفن مردگان اختصاص داده شده بود. بنای کلیسا به‌صورت قرینه در عرض طراحی شده و از بالا به‌صورت صلیب دیده می‌شود. این بنا شامل تالار اجتماعات، محراب، اتاق‌هایی در دو طرف محراب و دو راهرو در دو طرف تالار است. کلیسا فاقد برج ناقوس بوده و دو ناقوس فلزی آن به‌صورت عرضی بر فراز راهروی شمالی کلیسا قرار داشتند.

هفت ستون چوبی که قسمت فوقانی آنها به شکل زیبایی با چوب تزئین شده است به استحکام سقف کمک می‌کنند. مهم‌ترین و شکیل‌ترین قسمت کلیسا محراب آن است که به‌وسیله پله‌هایی که به‌صورت قرینه در دو طرف آن قرار دارند به تالار متصل می‌گردد. این بخش از یک مربع تشکیل شده است که سه ضلع آن طاق‌نما بوده و از سمت غرب (جنوب غربی) به تالار باز است. قسمت فوقانی به‌وسیله گوشه‌سازی به هشت‌ضلعی و سپس دایره تبدیل شده و پوشش محراب به‌صورت گنبد بر روی آن قرار می‌گیرد.

منبع: wikipedia.org

عمارت امیریه یکی از دیدنی‌های تاریخی بوشهر

نخست اطراف ستون‌ها را با بند کمال (کنبال) که از الیاف درخت نارگیل درست می‌شود می‌پیچانده‌اند و سپس روی پوست مزبور با گچ تزئین داده‌اند. ورودی عمارت دارای چشم‌اندازی بسیار زیباست و پوشش سقف از چوب صندل یا چندل است. ستون‌های جلو ساختمان نیز از جنس چوب ساح است. در جهت جلوگیری از نفوذ رطوبت (به دلیل نزدیکی به دریا) و موریانه نخست اطراف ستون‌ها را با بید کنبال که از پوست درخت نارگیل درست می‌شود پیچانده و سپس روی آن را با گچ تزئین کرده‌اند. چوب‌های کنده‌کاری به‌کاررفته در طارمه و نقوش در و پنجره‌ها، گچ‌بری سردرها، کنده‌کاری و گوده‌های برنجی به‌کاررفته در درگاه ورودی از عوامل تزئینی این بنا هستند. برخی به‌اشتباه ساخت عمارت امیریه را به سید حسین بلدی نسبت می‌دهند درحالی‌که سید حسین بلدی در زمان رضاشاه شهردار بوشهر بوده است و ساختمان عمارت امیریه در سال ۱۳۱۹ ق. یعنی ۲۵ سال قبل از پادشاهی رضاشاه به پایان رسیده است. در این مورد آمده است: «عمارت امیریه در اوایل حکومت رضاشاه به‌عنوان ساختمان بلدی (شهرداری) منظور گردید و شهردار وقت بوشهر سید حسین سعادت که به سید حسین بلدی مشهور شده، در آن انجام‌وظیفه می‌کرد.

گردآوری: بخش گردشگری بیتوته
منبع: fa.wikipedia.org

عمارت امیریه در بخش مرکزی بوشهر واقع شده و یکی از آثار تاریخی و از نقاط دیدنی استان بوشهر در جنوب ایران است. ساختمان اصلی بنا مربوط به دوره قاجاریه است و نخست به دستور امیر وقت جنوب، معروف به سید حسین بلدی که در آن محل انجام‌وظیفه می‌کرده بنا شده است. عمارت امیریه مربوط به دوره قاجار است و در بوشهر، خیابان ساحلی، پارک خلیج فارس، محله کوتی واقع شده و این اثر در تاریخ ۱۹ اردیبهشت ۱۳۷۸ با شماره ثبت ۲۳۱۹ به‌عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است. این عمارت، واقع در بخش مرکزی شهرستان بوشهر یکی از آثار تاریخی و از نقاط دیدنی استان بوشهر در جنوب ایران است. در سال ۱۳۷۶ به پیشنهاد اداره میراث فرهنگی و بنیاد ایران‌شناسی، عمارت امیریه به موزه مردم‌شناسی بوشهر تبدیل شد. ساختمان اصلی بنا مربوط به دوره قاجاریه است و نخست به دستور امیر وقت جنوب، معروف به سید حسین بلدی که در آن محل انجام‌وظیفه می‌کرده بنا شده. این خانه از دوطبقه تشکیل شده و در جلو ایوانی بزرگ دارد که دارای دو درگاه ورودی است و در طبقه بالا نیز بالکنی از جنس چوب ساخته شده است. عمده مصالح تشکیل‌دهنده این بنا سنگ‌های مرجانی، گچ و چوب ساح است که به‌منظور جلوگیری از نفوذ رطوبت به دلیل نزدیکی به دریا و موریانه

داشته جنوب ایران که به تصرف انگلیسی‌ها درآمد، فقط یک اتفاق سیاسی یا نظامی نیفتاد. زبان و معماری منطقه هم از این تسلط بیگانگان تأثیر گرفت و حالا اگر گذارتان به این منطقه بیفتند، می‌توانید ده‌ها اثر تاریخی از تسلط انگلیسی‌ها، پرتغالی‌ها و آلمودش‌هندی‌ها ببینید.

یکی از این بازمانده‌های خارجی در جنوب ایران، کنسولگری انگلیس معروف به «عمارت کوتی» است. بنایی که در ضلع جنوب غربی بافت قدیم بوشهر و در محله کوتی قرار دارد و محله هم به دلیل وجود همین بنا، به این نام خوانده می‌شود. محله کوتی از محله‌های بزرگ و قدیمی بوشهر به‌حساب می‌آید و قسمت زیادی از آن در امتداد ساحل دریا قرار دارد.

معماری این محله دفاعی است تا دزدان دریایی نتوانند به منطقه نفوذ کنند؛ بنابراین، گشت‌وگذار در محله کوتی شما را یاد سرزمین قلعه‌ها خواهد انداخت. اهمیت کوتی در بوشهر قدیم به حدی بود که بیشتر مراکز تجاری، فرهنگی و نمادهای زندگی مدرن آن دوران، در این محله ساخته شده بود.

سه حیاط و یک عمارت

عمارت کوتی از سه حیاط غربی، شرقی و شمال شرقی تشکیل شده و در هر کدام از حیاط‌ها اتاق‌هایی در یک و دوطبقه با کاربری‌های مشخص، ساخته شده است. پلان معماری اتاق‌های حیاط غربی که در دوطبقه (همکف و اول) ساخته شد، «L» شکل است و در سه جهت شمال، جنوب و شرق اتاق‌ها، طارمه قرار داشته و بین ستون‌های طارمه‌ها، آفتابگردان چوبی تخت به‌کاررفته بود. از اتاق‌های حیاط غربی به‌عنوان دفتر کار کارکنان کنسولگری انگلیس استفاده می‌شد.

در حیاط غربی، کف اتاق‌های طبقه همکف با آندود ساروج و کف اتاق‌های طبقه اول با آندود گچ فرش شده و سقف آنها با تیرهای چوبی چندان پوشانده شده است.

در برخی اتاق‌ها به علت بلندی طول اتاق از تیرهای چوبی قطور که به تیرهای باربر (حمال) معروف هستند، برای اتصال تیرهای چوبی بین دو سقف به یکدیگر استفاده شده است.

از تزئینات هنری به‌کاررفته در اتاق‌های حیاط غربی به این موارد می‌توان اشاره کرد: استفاده از شیشه‌های رنگی در بازشوها (درها، پنجره‌ها، گنجه‌ها)، هنر گچ‌بری در حاشیه اتاق‌های ضلع شمالی به شکل نقوش گل‌بوته و ساقه‌های گردان، به کار بردن کاشی‌های نقش‌دار رنگی در ابعاد ۱۰×۱۰ سانتی‌متر در اطراف بخاری‌های اتاق‌های طبقه اول و همچنین از تزئینات گچ‌بری به سبک اروپایی به دور ستون‌ها طارمه ضلع جنوبی همراه با پنخ در جهات مختلف آنها. در حیاط شرقی که پشت (سمت شرق) حیاط غربی قرار دارد و از نظر وسعت و مساحت بزرگ‌تر از حیاط غربی است، اتاق‌ها در یک طبقه (همکف) طراحی شده و از حیاط برای پارکینگ وسایل نقلیه (کالسکه و ماشین) استفاده می‌شده است.

کلیسایی در دل خانه

در ضلع جنوب حیاط شرقی، کلیسای مستطیل شکل کوچکی با سقف بلند قرار داشته که به کلیسای (عیسی، ظهور مسیح) شهرت

دیدنی‌ترین کنسولگری بوشهر

دیدنی‌ترین کنسولگری بوشهر

مسیر مقامات و رجال

ورود و خروج افراد از طریق چهار در که در چهار جهت شمال، غرب، شرق و جنوب قرار داشته، انجام می‌گرفت. از در شمالی که نسبتاً بزرگ است و امروز نیز وجود دارد، برای رفت‌وآمد وسایل نقلیه و از در غربی که دو ستون دایره شکل سنگی در دو سمت آن قرار دارد برای آمدودش مقامات عالی‌رتبه انگلیسی استفاده می‌شده و در دو طرف در غربی از داخل، دو اتاق یک طبقه برای کنترل ورود و خروج افراد ساخته شده بود. در جنوبی که کلیسا را به خارج متصل می‌ساخت، این امکان را به وجود می‌آورد که افراد بدون عبور از سایر قسمت‌های ساختمان، به کلیسا رفت‌وآمد کنند و در شرق حیاط نیز یک در تخته‌ای کوچک قرار داشت.

سرنوشت کنسولگری پیر

با ملی شدن صنعت نفت ایران و رفتن انگلیسی‌ها از بوشهر، ساختمان این عمارت برای مدتی به‌عنوان اداره امور دارایی و اقتصاد و سپس اداره کشاورزی از آن استفاده شد. در هنگام جنگ تحمیلی، مهاجران جنگی در این ساختمان اسکان داده شدند. با تمام این‌ها، عمارت کوتی در ۵ تیرماه ۱۳۸۰ ه.ش به شماره ۳۹۹۵ در فهرست آثار ملی کشور به ثبت رسید. زمانی که خیلی دیر بود و به همین دلیل بنا تا امروز آسیب‌های زیادی را متحمل شده است.

پرگرفته از:

بوشهری‌ها، سرای من بوشهر